

ORIGINAL

Udbyneder Præstegård
Udbynedervej 16
8970 Havndal

Det Udenrigspolitiske Nævn
(2. samling)
UPN FT-del - Bilag 61
Offentligt

den 23. juli 2005

hr. statsminister Anders Fogh Rasmussen,
Statsministeriet
Prins Jørgens Gård 11,
Christiansborg
1218 Kbh. K

Kære Anders Fogh Rasmussen.

Det har ikke kunnet undgå min opmærksomhed, at Du på Danmarks vegne i denne måned modtog USA's præsident som officiel gæst. Jeg forstår (nej, det er ikke rigtigt, for egentlig forstår jeg det slet ikke, men jeg har registreret), at det var magtpåliggende for dig at betone venskabet mellem dig og USA's præsident George W. Bush, som på sin side gav udtryk for sit venskab med dig, som han kaldte "Anders".

Det er godt at have venner. Og meget nødvendigt, ikke mindst for mennesker på samfundets top. Venner er et uvurderligt netværk. Sande venner er også venner i nøden. Sande venner kan også bringe de sandheder frem, som er svære for et menneske at høre og forstå ret.

Så vidt jeg har erfaret, bragte du under dine samtaler med George W. Bush også menneskerettighedssituationen op som tema. Muligvis har du der også forsøgt at formidle sandheder, som er meget vanskelige at erkende for USA's præsident. F.eks. at USA ikke på den ene side kan påstå at ville fremme demokrati og menneskerettigheder i Irak – og på den anden side selv undertrykke menneskerettighederne gennem langvarige fængslinger uden dom, men med mishandlinger og ydmygelser f.eks. i den berygtede interneringslejr Guentanamo på Cuba, men også andre steder i verden.

Hvordan du har lagt det frem, og hvor vedholdende – eller høfligt tilbageholdende – du har været, ved jeg naturligvis ikke.

Men på den korte pressekonference fremgik det med forfærdelig tydelighed, at præsident George W. Bush ikke tog alle civiliserede menneskers bekymringer vedrørende de amerikanske menneskerettigheds-krænkelser bl.a. på Guentanamo-basen alvorligt. Hans bemærkning om, at fangerne havde det godt, og at journalisterne jo blot kan købe en flybillet og selv se efter, var så flabet, så den ikke burde have stået uimodsagt. Jeg forstår faktisk ikke, at du der ikke straks tog præsidenten på ordet og fastslog, at det forslag ville du gerne støtte gennem en officiel delegation. Du kunne have taget ordet! De få journalister, der – "helt tilfældigt" – fik lov at stille spørgsmål, havde ikke mulighed for at vende tilbage og uddybe et spørgsmål, ikke engang, når svaret var så flabet undvigende som i dette tilfælde.

Gennem nogen tid har jeg læst min avis med særlig omhu for at se, hvornår du ville vende tilbage til sagen. For Danmark kan ikke have en officiel gæst på besøg, der med en sådan hån afviser bekymringen for menneskerettighedssituationen i fængsler, som USA har ansvaret for. Det svarer jo

til selv at støtte brugen af tortur og ydmygelse af fanger, samt andre overtrædelser af internationale konventioner. Så meget mere som Danmark selv deltager i USA's krigsforehavender.

Som dansk statsminister ligger det dig naturligvis fjernt at støtte tortur – også selvom det kun er indirekte ved at glemme at præcisere, at vor bekymring er alvorligt ment. For den er også det officielle Danmarks bekymring. Eller er den ikke? Er du lige så stille gledet over mod den indstilling, at tortur kan accepteres, blot det er de "rigtige", der begår den? Altså ikke Saddam Husseins, men derimod George W. Bush's folk? Så kan tortur nok gå an?

Det kan jeg ikke tro!

Derfor må jeg tro, at du lige skal mindes som, at bekymringen for fangerne på Guentanamobasen ikke er "tilfældigt udvalgte" journalisters bekymring. Det er Danmarks bekymring. Danmark har nemlig underskrevet Konventionen mod tortur (det har USA ganske vist også, men det har præsident George W. Bush vist ikke helt præsent).

Jeg skal derfor minde dig om det, der må have været din øjeblikkelige tanke, nemlig, at Danmark sender en officiel delegation af sted til Guentanamo-basen for med egne øjne og øren at kunne forsikre sig om, at fangerne virkelig behandles godt – eller om der skulle være hold i snakken om, at der finder ydmygelser, herunder religiøs hån og seksuelle ydmygelser sted. Det kræver naturligvis tilladelse til at tale med fangerne i enrum. Men den tilladelse til samtaler under fire øjne lige som en besøgstilladelse overhovedet vil det nok være meget lettere for dig, som Danmarks statsminister, at udvirke end for en tilfældig journalist. (Jeg skal blot henvise til journalist Ulrik Dahlins artikel "Rejsen til Guentanamo" i Information den 7.juli). Og det må da ganske særligt lette vejen for dig, at du er præsident George W. Bush's ven, hvad han selv har betonet.

Sommertiden er særdeles velegnet til den slags forehavener. Der er ikke så mange andre sager, der presser sig på. Men du rådfører dig naturligvis med din udenrigsminister Per Stig Møller. Som forfatter til bogen om Kaj Munk ved han noget om frygtløshed. Det vil i denne situation være en god egenskab. Ligesom du naturligvis indkalder Udenrigspolitisk Nævn. Jeg kan ikke tro, at der deri findes tilhængere af tortur, ikke engang når det drejer sig om muslimer. Men den diskussion skal naturligvis også tages: Er tortur mere acceptabel, når det drejer sig om muslimer, måske forvildede modstandskæmpere, måske endda forhenværende terrorister? Er tortur altså overhovedet ikke acceptabel (det er alle civiliserede menneskers holdning)? Eller er den nogle gange acceptabel (det er den glidebane, vi er ved at komme ind på, hvis Danmark ikke sender en officiel delegation af sted).

Jeg er overbevist om, at Du med glæde vil gå i gang med at forberede og arrangere et sådant officielt dansk besøg på Guentanamo-basen. Alt andet vil nemlig være uhæderligt og uærligt over for din ven, præsident George W. Bush, som tydeligvis har behov for hjælp til at se, hvorledes verden hænger sammen, og hvilken betydning internationale konventioner har.

Dine sekretærer og din administration vil naturligvis gøre det meste af arbejdet. For blot at hjælpe dig en smule med begyndelsen sender jeg kopi af dette brev til udenrigsminister Per Stig Møller og medlemmer af Udenrigspolitisk Nævn samt til et par aviser.

Med de bedste ønsker for forehavenet og de bedste hilsner til dig
Bodil Hindsholm Hansen, sognepræst, Udbyneder Præstegård, 8970 Havndal
medlem af Det Radikale Venstre, formand for Mariagerkredsen,
mangeårigt medlem af Amnesty International.